

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET LERDALA HASSELLUND DOMÄNRESERVAT

I. ALLMÄN BESKRIVNING

Denna skötselplan har utarbetats av Länsstyrelsens Mark- och Miljöavdelning. Samråd har skett bland annat med företrädare för AssiDomän Skog & Trä AB. Vidare uppgifter om reservatet, syftet med reservatet samt gällande föreskrifter framgår av Länsstyrelsens beslut. Skötselplanen omfattar dels denna textdel och dels bilagd karta (bilaga 2:1)

1 ADMINISTRATIVA DATA

Se reservatsbeslutet

2 GRUNDEN FÖR BESLUTET SAMT FÖRESKRIFTER

Se reservatsbeslutet

3 ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

3.1 Naturförhållanden

Naturreservatet Lerdala hassellund domänreservat ligger i en sluttning mot öster. I områdets södra del rinner en bäck. Utmed denna bäck finns ruiner kvar efter en husbehovssåg och kvarn, som varit i bruk från 1770-talet till 1920-talet. Denna anläggning med kringliggande område har restaurerats.

Området utgörs av en sluten lövskog, som tidigare har betats. Skogen domineras av ek och lind med inslag av en del grov ask och medelgrov asp och björk. Även enstaka medelgrova rönnar förekommer. Gallring av trädskiktet har gjorts främst för att gynna lindens utveckling men även för övriga ädellövträd. Buskskiktet domineras av en nästan sluten hasselvegetation, som ger området dess prägel. Något inslag av krusbär och try förekommer. Örtvegetationen är representativ för ädellövskog med bl a ymnigt av blåsippa, gullviva och vit-sippa. Lundväxterna utgörs bl a av buskviol, skogsbingel och ormbär. I lövskogsinventeringen av Skövde kommun bedömdes området ha ett mycket högt naturvärde, klass 2.

Jordarten är kalkpåverkad morän. I den västra och höglänta delen är marken starkt stenbunden medan den i öster är nästan stenfri.

Området är ett attraktivt utflyktsmål.

3.2 Nuvarande markanvändning

Hittills har området varit avsatt som domänreservat. Gallring av skogen har gjorts för att gynna ädellövträden och framhäva ruinerna av den gamla husbehovssågen och kvarnen. Hasselskiktet är tätt.

3.3 Tillgänglighet

Bilväg går utmed reservatets östra gräns. I söder går en liten stig fram till ruinen. I väster är området blockrikt och svårframkomligt, medan området i övrigt är relativt lättillgängligt.

3.4 Slitage- och störningskänslighet

Slitage- och störningskänsligheten bedöms som liten även vid ett förhöjt besöksstryck.

II. PLANDEL

1 DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK

1.1 Övergripande mål

Det övergripande målet för reservatets skötsel skall vara att tillgodose och utveckla områdets natur- och kulturvärden. Ekarna och de andra ädla lövträden, främst linden, utvecklas till en åldrig ädellövskog med varierad slutenhet, där hasseln får sätta sin prägel och lundväxterna i fältskiktet gynnas.

1.2 Generella riktlinjer

1.2.1 Hävd av skogsområde

Initialt ska det ske en röjning och gallring av hasselbeståndet för att bättre gynna markfloran. Hasseln gallras kraftigt, men området ska bibehålla sin hassellundkaraktär. För att gynna lavfloran sparas de mest grovstammiga hasselbestånden. Vid buskröjning sparas bland annat try och krusbär. Försättningsvis ska trädbeståndet gallras och buskar och sly röjas vart femte år eller då behov föreligger. Gallring av trädbeståndet ska göras med försiktighet så att lundkaraktären bibehålls och gynnar lundörternas spridning samt främjar ädellövträdens utveckling, främst lindens. Allt uppslag av barrträd tas bort. Vid gallring och röjning ska hänsyn tas så att en viss föryngring av be-

ståndet sker. I reservatets södra del kring ruinen ska skogen vara mer öppen. Samtliga kulturminneslämningar ska vara väl synliga och röjning och gallring görs vartannat år eller då behov föreligger. Här ska landskapet vara ganska öppet. Träd och buskar, som tas bort vid avverkning och gallring tas omhand liksom sly som röjs. All gallring och röjning ska ske vintertid, då minsta markskador sker. För att gynna insektsfaunan ska döda och nedblåsta träd ej tas bort annat än om de hindrar framkomligheten eller överblicken vid kulturminneslämningarna eller lagts över dessa. Om de hamnar över stig dras de åt sidan.

1.2.2 Skogsbrand

Vid skogsbrand får bekämpning ske för att förhindra eldens spridning.

1.2.3 Utmärkning av reservatets gräns

Utmärkning av reservatets gräns skall utföras enligt svensk standard SIS 031522 och enligt naturvårdsverkets anvisningar.

2 ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

2.1 Övergripande mål

Målet är att reservatet ska skötas så att områdets attraktiva kultur- och naturvärden bevaras och framhävs och positivt påverkar friluftslivet på kulturens och naturens villkor.

2.2 Riktlinjer och åtgärder

2.2.1 Parkeringsplats

Parkeringsplats anläggs ej. Parkering kan ske vid vägkanten.

2.2.2 Anordningar för allmänheten.

I söder går en stig från vägen fram till husbehovssågen och kvarnen.

Vid kulturminnet är det lämpligt att placera bord med bänkar. Detta finns redan utplacerat.

2.2.3 Information

1996-06-24

231-2870-96

Pilskylt med text Kulturminne och två informationstavlor placeras enligt bilaga 2:1. Tavlorna ska utföras enligt svensk standard. En informationstavla placeras i söder där stigen går in i reservatet och ska innehålla karta över reservatet samt beskriva dess syfte, natur, en kort sammanfattning om naturreservatets kulturlämning och gällande föreskrifter för allmänheten. Den andra informationstavlan, som är större, finns redan och är placerad vid ruinerna av den gamla husbehovssågen och kvarnen, och beskriver dess historia. Även pilskylten med texten Kulturminne finns är redan placerad vid stigens ingång till reservatet enligt bilaga 2:1.

3 TILLSYN

Naturvårdsförvaltaren svarar för gränsmarkeringar, information samt underhåll av dessa. Kontroll på platsen bör göras vartannat år för att kontrollera skyltning och eventuella städbehov. Vid behov ersätts skyltar, gränstolpar och eventuellt skräp bortföres. Vart femte år görs kontroll om behov av gallring eller röjning föreligger.

4 DOKUMENTATION

Naturvårdsförvaltaren skall dokumentera utförda åtgärder samt annat som kan vara av betydelse för förvaltningen av naturreservatet.

5 REVIDERING AV SKÖTSELPLANEN

Metoderna och skötseln av reservatet bör utvärderas vart tionde år för att utröna om målet uppfylls.

6 KOSTNADSKALKYL

Kostnadskalkyl för naturvårdsförvaltning (fastställs ej)

ÅTGÄRD	Beräknad årskostnads, 1000-tal kronor						
	1997	1998	1999	2000	2001	2002	osv
Gränsmarkering	2				1		
Informationstavlor	2				4		
Röjning/Avverkning	6					6	
Tillsyn och underhåll	3		3		3		
Dokumentation	2	1	1	1	1	2	

Röjnings- och avverkningsarbeten kan behöva utföras ungefär vart femte år.

7 ANSVARSFÖRDELNING OCH FINANSIERING

Finansiering av naturvårdsförvaltningen.

Bekostas av staten: samtliga i kostnadskalkylen angivna poster. Informationstavlan om den gamla husbehovssågen och kvarnen, som beskriver dess historia finansieras med kulturlandskapspengar.

8 REFERENSER

Leif Andersson och Christian Lundgren - Lövskogsinventering Skövde kommun (1991).